



Riigi
valimisteenistus

Kandidaatide registreerimiseks esitamise ja registreerimise juhend

Riigikogu valimised 2023

SISUKORD

Sisukord	2
Sissejuhatus	4
1. Kandidaatide registreerimiseks esitamise ajakava.....	6
1.1. Toimingute ajakava	6
2. Kandideerimisõiguslikkus	7
3. Erakonna volitatud esindaja	9
3.1. Volitatud esindaja teatise esitamine VIS-is	9
4. Kandideerimisdokumendid	13
4.1. Kandideerimisavaldus.....	13
4.1.1. Kandideerimisavalduse täitmine VIS-is	14
4.2. Kandidaatide ringkonnanimed	19
4.2.1. Kandidaatide ringkonnanimed kirja sisestamine VIS-i	19
4.3. Kandidaatide üleriigiline nimekirja.....	20
4.3.1. Kandidaatide üleriigilise nimekirja sisestamine VIS-i	21
4.4. Kandidaatide registreerimise avaldus	23
4.4.1. Kandidaatide registreerimise avalduse sisestamine VIS-i	23
5. Üksikkandidaat	24
5.1. Üksikkandidaadi dokumentide esitamine VIS-is	24
6. Kautsjon.....	26
6.1. Kautsjoni andmed VIS-is	26
7. Kandideerimisdokumentide esitamine, üleandmine ja vastuvõtmine	29
7.1. Kandideerimisdokumentide esitamine, üleandmine ja vastuvõtmine VIS-is.....	30
8. Kandideerimisdokumentide muutmine ja parandamine	31
8.1. VIS-is esitatud dokumentide muutmine ja parandamine	31
8.2. Allkirjastatud digikonteineris saadetud ja paberil esitatud dokumentide muutmine ning parandamine	33
8.3. Segameetodil esitatud dokumentide muutmine ja parandamine	33
9. Kandidaatide registreerimine.....	35
9.1. Liisuheitmise korraldus.....	35
9.2. Kandidaatidele registreerimisnumbrite andmine	35
10. Muudatused kandidaatide nimekirjades.....	37
10.1. Kandideerimisandmete avaldamine veebilehel www.valimised.ee	37
Lisad.....	38
Lisa 1. Volitatud esindaja teatise näidis	38

Lisa 2. Kandideerimisavalduse näidis	40
Lisa 3. Kandidaatide ringkonnanimikirja näidis.....	42
Lisa 4. Kandidaatide üleriigilise nimekirja näidis	43
Lisa 5. Kandidaatide registreerimise avalduse näidis.....	44
Lisa 6. Üksikkandidaadi registreerimise avalduse näidis.....	45
Lisa 7. Üksikkandidaadi esitamise volikirja näidis	46
Lisa 8. Kandideerimisdokumentide kontrollimise töövoog.....	47

SISSEJUHATUS

Käesolev juhend annab erakondadele ja üksikkandidaatidele ning nende esindajatele juhised dokumentide esitamiseks ja kirjeldab riigi valimisteenistuse tegevust kandidaatide registreerimisel 2023. aasta Riigikogu valimistel.

Juhendile on lisatud kandideerimisdokumentide näidised, mis on saadaval ka veebilehel <https://www.valimised.ee/>.

Juhend kajastab ka valimiste infosüsteemi (VIS) kasutamist kandidaatide registreerimiseks esitamisel.

VIS asub veebilehel <https://vis.valimised.ee/>.



VIS-i sisenemiseks on vaja kehtivate sertifikaatidega ID-kaarti või mobiil-ID-d.

ID-kaart

Mobiil-ID

Mobiil-ID

Teenusesse **Valimiste infosüsteem v3** sisselogimiseks vajate kehtivat Mobiil-ID lepingut. Sisestage oma isikukood ja telefoninumber ning vajutage "Jätka". Seejärel saadetakse Teie mobiiltelefonile kontrollsõnum.

Isikukood

EE

Telefoninumber

+372

Jätka

Küsimusi kandidaatide registreerimiseks esitamise ja registreerimise korra kohta saab esitada, helistades numbritel 631 6540 (üldised korralduslikud küsimused), 631 6671 (õigusküsimused) ja 631 6594 (küsimused VIS-i kohta) ning kirjutades e-posti aadressil info@valimised.ee.

1. KANDIDAATIDE REGISTREERIMISEKS ESITAMISE AJAKAVA

Kui Vabariigi President on Riigikogu valimised oma otsusega välja kuulutanud (hiljemalt 4. detsembril 2022), jaotab Vabariigi Valimiskomisjon mandaadid valimisringkondade vahel. Kandidaatide registreerimiseks esitamine algab mandaatide jaotamisele järgneval tööpäeval ja lõpeb 19. jaanuaril 2023 kell 18.00. Vigade parandamine kandideerimisdokumentides lõpeb 21. jaanuaril kell 18.00.

Kandidaatide registreerimiseks esitamise viimasel päeval (19. jaanuar 2023) töötab riigi valimisteenistus kella 18.00-ni.

1.1. TOIMINGUTE AJAKAVA

Kandidaatide registreerimiseks esitamine algab mandaatide jaotamisele järgneval tööpäeval.

19.01 kell 18.00 lõpeb kandidaatide registreerimiseks esitamine

21.01 kell 18.00 lõpeb vigade parandamine kandideerimisdokumentides

24.01 (hiljemalt) Vabariigi Valimiskomisjon registreerib kandidaadid

27.01 (hiljemalt) kandidaat võib esitada kandideerimisest loobumise avalduse

20.02 (hiljemalt) Vabariigi Valimiskomisjon võib tühistada kandidaatide registreerimise otsuse ja registreerida registreerimata jäetud isiku

2. KANDIDEERIMISÕIGUSLIKKUS

Riigikogu valimistel saab kandideerida Eesti kodanik, kes:

- on kandidaatide registreerimise viimaseks päevaks (24. jaanuar 2023) saanud 21-aastaseks;
- ei ole valimisõiguse osas tunnistanud teovõimetuks;
- ei ole tegevväelane;
- ei ole kohtu poolt süüdi mõistetud kuriteos ja ei kanna vanglakaristust.

Kaitseväeteenistuse seaduse § 7 sätestab, et tegevteenistus on avaliku teenistuse eriliik, kus kaitsevägekohustuslane töötab sõjaväelise auastmega ametikohal. Sõjaväelise auastmega ametikohad on Kaitseväes ja Kaitseliidus, näiteks Kaitseliidu ülema, peastaabi ülema, maakaitseringkonna pealiku ja malevapealiku ametikoht. Aja-, asendus- ja reservteenistuses olev isik ei ole tegevväelane.

Kandideerida ei saa isik, kes on tunnistanud kohtu poolt valimisõiguse osas teovõimetuks. Valimisõiguse osas teovõimetuse üle ei saa otsustada arstliku ekspertiisi ega hoolekandeesutuse hooldajate hinnangu alusel. Valimisõiguse osas teovõimetuse otsustab ainult kohus.

Kandideerida ei saa ka isik, kelle suhtes on jõustunud kohtuotsus, mis mõistab ta süüdi kuriteos ja kes kannab vanglakaristust. Kui isik on kuriteos süüdi mõistetud, kuid vanglakaristuse ära kandnud või ei mõistetud talle vanglakaristust või määrati karistus tingimisi, võib ta kandideerida.

Isik, kes vastab seaduses sätestatud kandideerimisnõuetele, võib kandideerida olenemata sellest, kas ta pärast valituks osutumist saab Riigikogu liikme staatuse seaduses sätestatud ametite ühitamatuse piirangute tõttu Riigikogu töös osaleda või mitte.

Näiteks ei või Riigikogu liige olla oma volituste ajal teiste riikide, Euroopa Liidu institutsioonide või rahvusvaheliste organisatsioonide teenistuses. Selline piirang ei piira aga Euroopa Parlamendi liikmete osalemist Riigikogu valimistel. Hea tava on aktiivse kampaania perioodiks, mis algab pärast kandidaadiks registreerimist, vastaval ametikohal nähtavate ülesannete täitmine peatada.

Riigikogu valimise seaduse kohaselt võivad erakonna nimekirjas kandideerida ka erakonda mittekuuluvad liikmed. Kandideerimist ei takista erinevate seadustega sätestatud erakonda kuulumise piirangud. Näiteks võivad kandideerida ka prokurörid, kohtunikud, politseiametnikud. Hea tava on aktiivse kampaania perioodiks, mis algab pärast kandidaadiks registreerimist, vastaval ametikohal nähtavate ülesannete täitmine peatada.

Riigikogu valimistel kandideerimisel on samas piirang, mille järgi ei või erakonna kandidaatide nimekirjas kandideerida teise erakonna liige. Erakonna liikmeks oleku määramisel lähtub riigi valimisteenistus äriregistri andmetest. Iga isik võib kandideerida vaid ühes valimisringkonnas ja ainult ühe erakonna nimekirjas või üksikkandidaadina. Erakonna kandidaatide nimekirjas ei või kandideerida üksikkandidaadina registreerimiseks esitatud isik.

Valimisi korraldav isik ei või olla samal ajal erakonna või üksikkandidaadi volitatud esindaja või kandidaat. Volitatud esindajad ja kandidaadid ei saa olla häältelugemiskomisjoni või jaoskonnakomisjoni liikmed ega neid abistavad isikud. Isiku asumisega erakonna või üksikkandidaadi volitatud esindajaks või esitamisega kandidaadiks lõppevad automaatselt tema volitused valimiste korraldajana.

Näiteks lõppevad häältelugemiskomisjoni liikme komisjonis töötamise volitused hetkest, kui ta esitab kandideerimisavalduse valimistel osalemiseks. Sellisel juhul tuleb määrata uus häältelugemiskomisjoni liige. Kui jaoskonnakomisjoni liikmete kinnitamisel selgub, et erakonna esitatud jaoskonnakomisjoni

liikmekandidaat kandideerib valimistel, siis teda jaoskonda tööle määrata ei saa. Kandidaadi ja valimiste korraldaja rollid on ühitamatud, ka teises ringkonnas ei ole võimalik neid rolle ühitada.

Valimistel võivad osaleda erakonnad, kes on kantud mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse hiljemalt 90 päeva enne valimispäeva (hiljemalt 5. detsember 2022). Erakond esineb valimistel oma nime all. Ühe erakonna esitatud kandidaatide arv võib ületada mandaatide arvu ringkonnas kuni kahe kandidaadi võrra. Valimistel osalev erakond ei pea esitama kandidaate igas valimisringkonnas.

3. ERAKONNA VOLITATUD ESINDAJA

Kandideerimisdokumendid esitab riigi valimisteenistusele erakonna volitatud esindaja. Erakonna volitatud esindajal on lisaks kandideerimisdokumentide esitamisele järgmised ülesanded:

- parandada riigi valimisteenistusele esitatud kandideerimisdokumentides olevad vead ja esitada vajadusel dokumendid uuesti;
- kirjutada alla kandidaatide ringkonnanimikirjadele ja kandidaatide üleriigilisele nimekirjale;
- kirjutada alla erakonna esitatud kaebusele.

Erakond võib volitada ennast esindama kuni kaks isikut, kes ei pea ise kandideerima. Erakonna volitatud esindajal on õigus ka ise kandideerida. Kui erakonnal on kaks volitatud esindajat, peab arvestama, et kandidaatide ringkonnanimikirjad ja kandidaatide üleriigiline nimekiri on vaja esitada mõlema volitatud esindaja allkirjaga.

Volitatud esindajate paika panemiseks tuleb erakonnal esitada kõigepealt riigi valimisteenistusele kirjalik teatis, milles on erakonna volitatud esindajate nimed, isikukoodid, aadressid ja sidevahendite numbrid. Teatisele kirjutab alla mittetulundusühingute seaduse või erakonna põhikirja kohaselt erakonda esindama õigustatud isik.

Teatise peab allkirjastama erakonda esindama õigustatud isik kas digitaalselt või paberil. Teatise esitaja ei pea olema erakonda esindama õigustatud isik ise. Volitatud esindaja teatise saab esitada:

- elektrooniliselt valimiste infosüsteemis VIS (<https://vis.valimised.ee/>);
- digikonteineris e-posti teel riigi valimisteenistusele (info@valimised.ee);
- paberil riigi valimisteenistuses kohapeal (Komandandi maja, Toompea 1, Tallinn).

Kandideerimisdokumentide ettevalmistamisel võivad erakonna volitatud esindajat abistada muud isikud. Volitatud esindaja saab VIS-i sisestada erakonna volitatud esindaja töötaja, kes võib VIS-is teha kandidaatide registreerimiseks esitamise ettevalmistavaid toiminguid, sh sisestada andmeid kandideerimisavaldustele.

[Lisa 1. Volitatud esindaja teatise näidis](#)

3.1. VOLITATUD ESINDAJA TEATISE ESITAMINE VIS-IS

Erakonna volitatud esindaja teatise esitamiseks tuleb siseneda VIS-i, mida saab teha nii ID-kaardi kui ka mobiil-ID-ga. Pärast VIS-i sisenemist tuleb valida endale sobiv roll ning lisada digiallkirjastatud ja eraldi dokumendina vormistatud erakonda esindama õigustatud isiku andmetega teatis. Teadma peab erakonna registrikoodi. Pärast teatise esitamist VIS-is kontrollib riigi valimisteenistus teatise üle ja annab erakonna volitatud esindajale õiguse VIS-is kandideerimisdokumente esitada.

Volitatud esindaja teatise esitamiseks tuleb VIS-is teha järgmised sammud:

- siseneda VIS-i <https://vis.valimised.ee/> (ID-kaardi või mobiil-ID-ga);
- valida käesolev valimissündmus (Riigikogu valimised 2023);
- valida endale soovitud roll (esindaja);
- sisestada erakonna registrikood ning laadida volitatud esindaja teatis eraldi dokumendina VIS-i üles ja seejärel klikata nupule „Esitan“.

Pärast VIS-i sisenemist tuleb erakonna volitatud esindajal valida endale soovitud roll:

Vali roll, kellena soovid edasi liikuda:

Olen kandidaat
(kandidatuuri esitamine)

☒ Olen erakonna seaduslik
esindaja
(volitatud esindajate esitamine)

Tagasi

Edasi

Teatise ülevõtmiseks VIS-is tuleb sisestada erakonna registrikood ja varem digiallkirjastatud teatis VIS-i vormile üles laadida:

Volitatud esindajate teatis

- Volitatud esindajate esitamiseks laadige alla teatise mall valimised.ee lehelt.
- Täitke avalduse malli väljad ning digiallkirjastage dokument kõigi erakonda esindama õigustatud isikute poolt.
- Täitke erakonna info ja laadige üles digiallkirjastatud teatise mall. NB! Esitatavad andmed ei lähe avalikustamisele

Registrikood
Kohustuslik

Sisesta registrikood

Erakonna nimi
Kohustuslik

Digiallkirjastatud teatise mall
Kohustuslik (max 1 fail)

Lohistage fail siia
või
[valige fail](#)

Tagasi

Esitan

Kui teatise esitamise hetkel on vaja dokumendis parandada vigu, saab üleslaaditud teatise kustutada:

Valitud fail

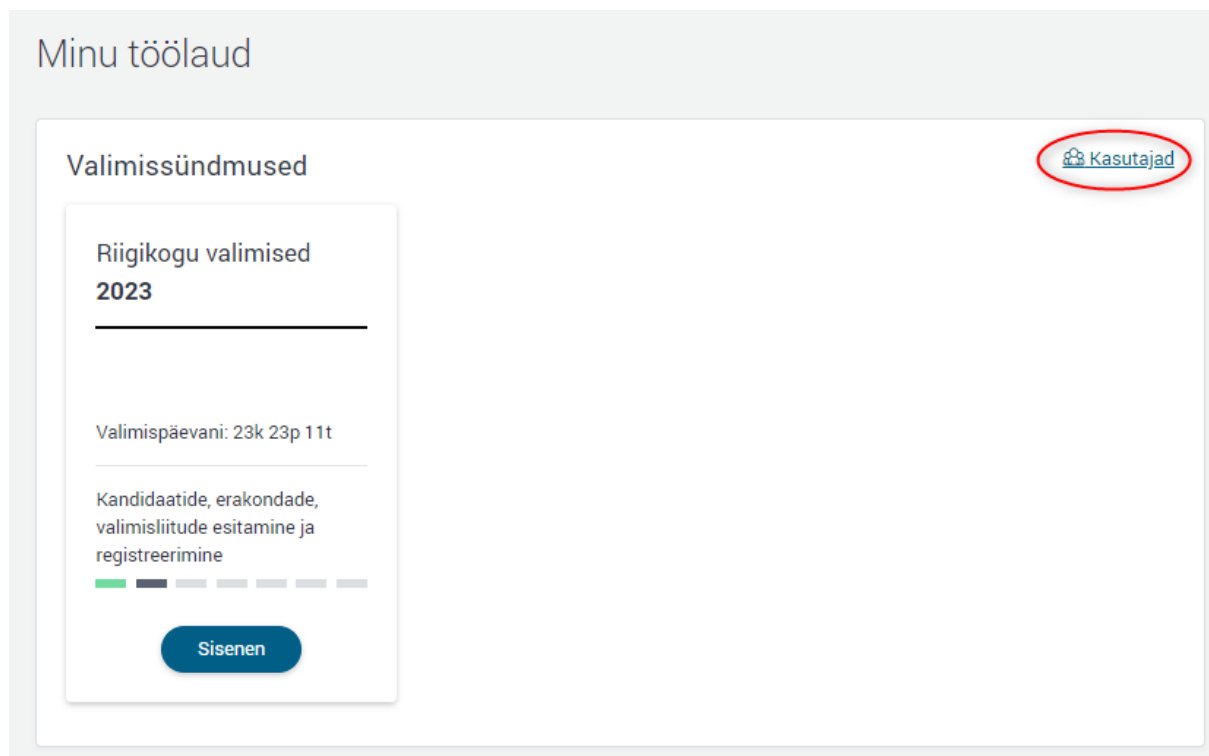
Faili nimi

[Riigikogu_valimised_2023_volitatud_esindaja_teatise.asice](#)

10

Kui teatis on esitatud korrektselt, annab VIS sellest märku rohelises kastis sõnumiga „Erakonna volitatud esindajad esitatud. Volitatud esindajatele lisatakse valimiste infosüsteemi vastavad õigused, kui teatis on üle vaadatud ja registreeritud“.

Kui vastavad õigused on esindajale antud, saab ta määrata VISis endale töö lihtsustamiseks abistava isiku (esindaja töötaja). Selleks tuleb töölaualt liikuda lingile „Kasutajad“ ning seejärel „Lisa rollimäärang“. Avanevas aknas tuleb sisestada abistava isiku isikukood ning täita vajalikud väljad, seejärel „Lisan“.



Lisa uus roll

Isikukood

Eesnimi

Perekonnanimi

Roll

Rolli kehtivuse algus

Rolli kehtivuse lõpp

E-post

Telefon

Tagasi

Lisan

4. KANDIDEERIMISDOKUMENDID

Erakond esitab järgmised kandideerimisdokumendid:

- kandideerimisavalduse iga kandidaadi kohta;
- kandidaatide ringkonnanimikirjad;
- kandidaatide üleriigilise nimekirja;
- kautsjoni tasumist tõendava maksekorralduse koopia;
- kandidaatide registreerimise avalduse.

Kandideerimisdokumendid saab erakond esitada riigi valimisteenistusele VIS-is, digikonteineris, paberil või nn segameetodiga. Kandideerimisdokumentide esitamise, üle andmise ja vastuvõtmise etapid ning dokumentide kontrollimise loogika on kirjeldatud antud juhendi peatükis 7.

4.1. KANDIDEERIMISAVALDUS

Kandidaat esitab kandideerimisavalduses järgmised andmed:

- 1) ees- ja perekonnanimi;
- 2) isikukood;
- 3) erakondlik kuuluvus;
- 4) elukoha aadress;
- 5) sidevahendite numbrid;
- 6) kontaktandmed;
- 7) andmed hariduse kohta;
- 8) töökoht ja amet.

Riigi valimisteenistus avalikustab kandidaadi ees- ja perekonnanime, erakondliku kuuluvuse, kontaktandmed, andmed hariduse kohta ning töökohta ja ameti. See informatsioon on avalik, sest aitab valijal kandidaadi kohta otsuseid teha. Kandideerimisavalduses märgib kandidaat, millised on tema kontaktandmed, mis avaldatakse valimiste veebilehel ning eraldi kontaktandmed valimiste korraldajatele.

Kandidaat kasutab kandideerimisel oma nimena üksnes Eesti rahvastikuregistrisse kantud ees- ja perekonnanime. See tähendab seda, et valimistel kandideerimisel ei kasutata näiteks kandidaadi lavanime (artistinime). Mitme eesnime või perekonnanime olemasolu korral kasutatakse valimistel kandideerimisavalduses neid kõiki.

Kui erakonna nimekirjas kandideerib erakonda mittekuuluv kandidaat, tuleb erakondliku kuuluvuse andmeväljale kirjutada „Puudub“.

Kandidaadi elukoha aadressi andmetena tuleb kasutada rahvastikuregistri andmetes toodud elukoha aadressi. Kandideerimine Riigikogu valimistel ei ole seotud isiku elukohajärgse valimisringkonnaga.

Kandideerimisavalduses on kohustuslik märkida töökoht ja amet (mõlemad on kohustuslikud). Töökohta puudumisel on soovitatav kirjutada „Puudub“ või oma sotsiaalne seisund (nt töötu, tööotsija, kodune, pensionär, (üli)õpilane). Riigi valimisteenistus aktsepteerib erandjuhul ka seda, kui kandidaadi töökohta puudumisel on märgitud lisaks tema sotsiaalsele seisundile tema omandatud kutse või amet. Amet võib olla seotud näiteks kandidaadi keskeri- või kõrgharidusega. Kandidaadi andmed, mis esitatakse vabatekstina, peavad olema arusaadavad ja need tuleb sisestada keeleliselt korrektselt.

Head näited varasematel valimistel esitatud infost kandidaatide töökohta ja ameti kohta:

- Riigikogu liige, majanduskomisjoni esimees;
- Vabariigi Valitsuse liige, riigihalduse minister;
- SA Eesti Draamateater, näitleja;
- Aruküla Põhikool, direktor;
- Järva Vallavalitsus, vallavanem;
- Tartu Ülikooli Narva Kolledž, teadur;
- Riigikogu Kantselei, Keskerakonna fraktsiooni nõunik-sekretariaadijuhataja;
- pensionär;
- SA Tartu Ülikooli Kliinikum, arst;
- Tallinna Ülikool, üliõpilane;
- OÜ Dolostar, pearaamatupidaja;
- füüsilisest isikust ettevõtja, koolitaja;
- SA Kiusamisvaba Kool, kommunikatsiooni- ja turundusjuht;
- OÜ Meediatark, juhatuse liige.

Kandidaat esitab informatsiooni ka oma hariduse kohta. Hariduse kohta esitatavad andmed on grupeeritud vastavalt hariduse tasemele: põhihariduseta, põhiharidus, keskharidus (sh keskeriharidus), kõrgharidus. Nimetatud tasemete eristamisel on lähtutud haridusseadusest.

Samuti on kohustuslik märkida valimisringkond, kus kandideeritakse. Valimisringkonnad on järgmised:

- valimisringkond nr 1 – Tallinna Haabersti, Põhja-Tallinna ja Kristiine linnaosa;
- valimisringkond nr 2 – Tallinna Kesklinna, Lasnamäe ja Pirita linnaosa;
- valimisringkond nr 3 – Tallinna Mustamäe ja Nõmme linnaosa;
- valimisringkond nr 4 – Harju- (v.a Tallinn) ja Raplamaa;
- valimisringkond nr 5 – Hiiu-, Lääne- ja Saaremaa;
- valimisringkond nr 6 – Lääne-Virumaa;
- valimisringkond nr 7 – Ida-Virumaa;
- valimisringkond nr 8 – Järva- ja Viljandimaa;
- valimisringkond nr 9 – Jõgeva- ja Tartumaa (v.a Tartu linn);
- valimisringkond nr 10 – Tartu linn;
- valimisringkond nr 11 – Võru-, Valga- ja Põlvamaa;
- valimisringkond nr 12 – Pärnumaa.

Kandideerimisavalduses väljendab isik oma soovi kandideerida erakonna nimekirjas või üksikkandidaadina ja kinnitab, et ta vastab seaduses Riigikogu liikmekandidaadile esitatud nõuetele.

[Lisa 2. Kandideerimisavalduse näidis](#)

4.1.1. KANDIDEERIMISAVALDUSE TÄITMINE VIS-IS

Erakonna kandidaadi avalduse saab VIS-is täita kandidaat ise, erakonna volitatud esindaja või teda abistav isik (esindaja töötaja). Kui VIS-is sisestatakse kandideerimisavaldusele isikukood, toimub päring rahvastikuregistrisse. Pärast rahvastikuregistri päringut täituvad VIS-is automaatselt andmed kandidaadi elukoha aadressi kohta. Kuna VIS on ühendatud ka äriregistriga, täituvad VIS-is automaatselt ka andmed erakondliku kuuluvuse kohta.

VIS-is toimub automaatne kontroll selle üle, kas kandidaat on selle erakonna liige, mille nimekirjas ta kandideerib, ja ega ei ole VIS-is juba varasemalt ühte sama isiku allkirjastatud kandideerimisavaldust. Avaldusele ilmub pärast isikukoodi sisestamist või avalduse salvestamist veateade, kui kandideerimiseks on tõkestus. Kui avaldusele ilmuvad päringu tulemusel vigased andmed, tuleb pöörduda nime ja elukoha asjus rahvastikuregistri ning erakondliku kuuluvuse asjus äriregistri poole.

Kui nendes registrites vigu ei ole, vaid veateade on ekslik, siis tuleb pöörduda riigi valimisteenistuse poole.

Kandideerimisavalduse esitamiseks tuleb VIS-is teha järgmised sammud:

- siseneda VIS-i <https://vis.valimised.ee/> (ID-kaardi või mobiil-ID-ga);
- valida käesolev valimissündmus (Riigikogu valimised 2023);
- valida endale soovitatav roll (kandidaat, esindaja);
- sisestada andmed kandideerimisavaldusele või kontrollida varem sisestatud andmete õigsust;
- avaldus allkirjastada.

VISI sisenenud ning kandidaadi rolli valinud isik saab liikuda otse kandideerimisavaldust täitma. Erakonna volitatud esindajal ja esindaja töötajal on õigus sisestada kandideerimisavaldusele erakonna kandidaadi andmeid, et vähendada kandidaadi enda tööd. Esindaja siseneb selleks VISis blokki „Kandidaadid“ ning seejärel „Lisan kandidaadi“.

Riigikogu valimised 2023
Valimispäev: 05. märts 2023

Tegevused

Kandideerimisdokumentide staatus: **Esitamata**

Kandidaadid
Allkirjastamata: 2 Allkirjastatud: 1 Tagastatud: 0
Sisene

Ringkondade nimekiri **Allkirjastamata**
Nimekirjas: 3 Numbrita: 3
Sisene

Üleriigiline nimekiri **Allkirjastamata**
Nimekirjas: 3 Numbrita: 3
Sisene

Kautsjonid **Maksmata**
Maksmata: 0,00 € Makstud: 0,00 €
Sisene

Kandidaatide registreerimise avaldus **Allkirjastamata**
Allkirjastada ühe esindaja poolt
Tähtaeg: 18:00
☐ Palun registreerida kandidaadid 05.03.2023 toimuvateks Riigikogu valimisteks.
Allkirjasta

Kandideerimisdokumentide registreerimiseks esitamine **Esitamata**
Allkirjastada ühe esindaja poolt
Tähtaeg: 18:00
Allkirjasta **Ajalugu**

Kandideerimisavaldusel tuleb käsitsi sisestades täita need lahtrid, mis ei ole automaatselt andmetega täidetud:

3.1 Isikuandmed

Eesnimi	
Perekonnanimi	
Isikukood*	
Kohustuslik	
Elukoha aadress*	Harju maakond, Tallinn, Lasnamäe linnaosa, Paepargi tn 45
Kohustuslik	
Haridustase*	Kõrgharidus
Kohustuslik allkirjastamiseks	
Töökoht ja amet*	SA Tartu Ülikooli Kliinikum, arst
Kohustuslik allkirjastamiseks	

Lisada tuleb nii kontaktandmed valimiste korraldajale (ei avalikustata) kui ka avalikustamiseks mõeldud kontaktandmed, mis avaldatakse valimiste veebilehel. Facebooki ja Twitteri profiilide aadressid (valikulised väljad) tuleb sisestada URL-idenäiteks <https://www.facebook.com/mari.maasikas/>.

Kontaktandmed avalikustamiseks

Need kontaktandmed avalikustatakse

☐ Kasutan samu kontaktandmeid

E-posti aadress	mari.maasikas@gmail.com
Telefoninumber	+372 523223
Postiaadress	Toompea 1, Tallinn 15165
Vabatahtlikud väljad	
Facebooki profiili aadress	https://www.facebook.com/mari.maasikas
Twitteri profiili aadress	Sisesta twitteri profiili link

Kui kandideerimisavalduse sisestab erakonna volitatud esindaja või esindaja töötaja, siis saab ta avalduse salvestada. Kui dokumendid esitatakse segameetodiga, märgib riigi valimisteenistus avalduse allkirjastatuks, kui on saadetud paberil allkirjastatud või digiallkirjastatud avaldus.

4. Tahteavaldus ja kinnitus

Avaldan soovi kandideerida toimumatel Riigikogu valimistel ning kinnitan, et vastan Riigikogu valimise seaduses kandidaadile esitatud nõuetele.

Tagasi

Töölauale

Salvestan

Kui kandidaat täidab avalduse iseenda kohta, saab ta avalduse ka allkirjastada. Kandideerimisavalduse allkirjastamisel kinnitab kandidaat esitatud andmete õigsust ja oma tahet kandideerida.

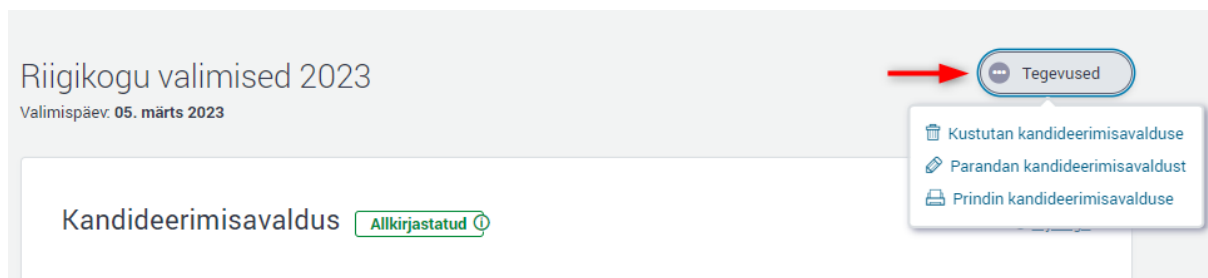


Kui avaldus on täidetud ja allkirjastatud, ilmub ekraanile VIS-is rohelises kastis sõnum „Kandideerimisavaldus allkirjastatud“ ning avalduse paremas ülaservas on roheline kiri „Allkirjastatud“.

Uue kandidaadi sisestamiseks tuleb esindajal või esindaja töötajal valida „Tagasi“ ja seejärel lisada uus kandidaat.

Juba allkirjastatud avaldusel saab enne kandideerimisdokumentide esitamist muuta hariduse, töökoha ja ameti ning kontaktandmete välja nii, et avaldust pole tarvis uuesti allkirjastada, ning pärast muudatuse tegemist tuleb valida „Salvestan“. Aga kui näiteks soovitakse muuta valimisringkonda, tuleb paremalt ülevalt valida nupu „Tegevused“ alt „Parandan kandideerimisavaldust“ ja pärast muudatuse tegemist avaldus kandidaadil uuesti allkirjastada.







Samast on võimalik kandideerimisavaldust ka printida ja kustutada. Kandideerimisavalduse kustutamine tuleb kõne alla siis, kui kandidaat on otsustanud kandideerimisest loobuda või ekslikult on oma avalduse sisestanud kandidaat, kelle kandideerimist ei ole erakond toetanud ning kellel seeläbi ei ole ka kohta üheski erakonna kandidaatide ringkonnanimikirjas ega ka erakonna kandidaatide üleriigilises nimekirjas.



Kui kandideerimiseks on takistusi, ilmub kandideerimisavaldusel punane veateade. Kandideerimisavalduste nimekirjas on sellise teate puhul kandidaatide real kollane hüüumärk. Veaga kandideerimisavaldusi saab küll esitada, kuid riigi valimisteenistus võib dokumendid tagastada vigade parandamiseks.

Kandideerimisavaldused

[Lisan kandidaadi](#) Otsing

↕ Eesnimi	↕ Perekonnanimi	↕ Isikukood	↕ Staatus	
		37506220218	Allkirjastatud	
		36910230307	Allkirjastatud	
		38010190277	Allkirjastatud	
		34610140230	Allkirjastatud !	
		39002190224	Allkirjastatud !	
		38510240296	Allkirjastatud !	




Kuvan korraga 10

[Tagasi](#)

Kandideerimisavaldusi saab VIS-is otsingut kasutades ka sorteerida, sisestades otsingusse eesnime, perekonnanime, isikukoodi või staatuse (allkirjastamata, allkirjastatud, tagastatud). Väli „Nõuab tähelepanu“ võimaldab välja filtreerida need kandideerimisavaldused, millel on veateade (kollane hüüumärk).

Kandideerimisavaldused

[Lisan kandidaadi](#) Otsing

Eesnimi

Sisesta eesnimi

Perekonnanimi

Sisesta perekon...

Isikukood

Sisesta isikukood

Staatus

Vali mitu...

☒ Nõuab tähelepanu

[Tühista](#) [Otsi](#)



Kuvan korraga 10

[Tagasi](#)

4.2. KANDIDAATIDE RINGKONNANIMEKIRI

Erakonnad esitavad kandidaatide ringkonnanimikirjad. Ringkonnanimikirjades peavad olema kõik kandidaadid, kelle kohta esitatakse kandideerimisavaldus. Kandidaatide järjestuse ringkonnanimikirjas määrab erakond. Ühe erakonna esitatud kandidaatide arv võib ületada mandaatide arvu ringkonnas kuni kahe kandidaadi võrra. Kandidaatide ringkonnanimikirjadele kirjutavad alla erakonna mõlemad volitatud esindajad.

Erakondade kandidaatide ringkonnanimikirjade alusel koostab riigi valimisteenistus valimisringkonna kandidaatide koondnimikirja. Koondnimikirjas on ka valimisringkonnas kandideerivad üksikkandidaadid.

[Lisa 3. Kandidaatide ringkonnanimikirja näidis](#)

4.2.1. KANDIDAATIDE RINGKONNANIMEKIRJA SISESTAMINE VIS-I

Kui kandideerimisavaldus on VIS-i sisestatud ja salvestatud, ilmub kandidaat automaatselt ka kandideerimisavaldusel märgitud ringkonnanimikirja. Volitatud esindaja või teda abistava isiku (esindaja töötaja) ülesanne on seejärel märkida VIS-is kandidaadi järjekorranumber selles ringkonnas. Kui kõik järjekorranumbrid on sisestatud ja kontrollitud, on volitatud esindajatel võimalik ringkonnanimikirjad allkirjastada.

Volitatud esindajal tuleb VIS-is teha järgmised sammud:

- siseneda VIS-i <https://vis.valimised.ee/> (ID-kaardi või mobiil-ID-ga);
- kui esindajal on lisaks ka kandidaadi roll, siis valida endale esindaja roll;
- vaadata, et kõik kandideerimisavaldused on salvestatud ja allkirjastatud (kui mõni kandidaat ei allkirjasta avaldust VIS-is, tuleb tema allkirjaga (või digiallkirjaga) avaldus saata riigi valimisteenistusele);
- määrata kandidaatide järjekorranumbrid ringkonnanimikirjades;
- allkirjastada kõik kandidaatide ringkonnanimikirjad (nimikirjadele peavad alla kirjutama mõlemad volitatud esindajad).

Volitatud esindaja valib oma töölaualt ringkonnanimikirja tööloigu:

Kandidaate saab ringkonnanimikirjas järjestada, kirjutades numbri kandidaadi nime ette või „lohistades“ kandidaatide nimesid. Sisestatud number salvestub automaatselt. Nende kandidaatide nimedel, kellel number puudub, on hall taust ja numbriga kandidaatide nimedel valge taust.

+ Valimisringkond nr 1 – Tallinna Haabersti, Põhja-Tallinna ja Kristiine linnaosa					
- Valimisringkond nr 2 – Tallinna Kesklinna, Lasnamäe ja Pirita linnaosa					
	Jrk. number	Eesnimi	Perekonnanimi	Staatus	Registreerimisnr.
=	Nr			Allkirjastatud	
=	Nr			Allkirjastatud	
=	Nr			Allkirjastatud	
=	Nr			Allkirjastatud	

Kui kõik kandidaadid on saanud valimisringkonnas järjekorranumbrid, tuleb andmed allkirjaga kinnitada. Kui mõnele kandidaadile on jäänud järjekorranumber märkimata, siis allkirjastamise nupp puudub.

+ Valimisringkond nr 10 – Tartu linn

+ Valimisringkond nr 11 – Võru-, Valga- ja Põlvamaa

+ Valimisringkond nr 12 – Pärnumaa

Tagasi

Allkirjasta

Kui ringkonnanimekirjad on allkirjastatud, ilmub ekraanile VIS-is rohelises kastis sõnum ja roheline kiri „Allkirjastatud“ on ka ringkonnanimekirjade plokil.

☰ Ringkondade nimekiri

Allkirjastatud

Nimekirjas: 15 Numbrita: 0

Sisene

4.3. KANDIDAATIDE ÜLERIIGILINE NIMEKIRI

Kandidaatide üleriigilises nimekirjas peavad olema kõik valimisringkondades ülesseatud kandidaadid. Kandidaatide järjestuse üleriigilises nimekirjas määrab erakond. Kandidaatide üleriigilisele nimekirjale kirjutavad alla erakonna mõlemad volitatud esindajad.

Kandidaatide ringkonnanimekirjad ja kandidaatide üleriigiline nimekiri on välja pandud valimisjaoskonnas ning nende alusel toimub kompensatsioonimandaatide jaotamine.


4.3.1. KANDIDAATIDE ÜLERIIGILISE NIMEKIRJA SISESTAMINE VIS-I

Kui kandideerimisavaldus on VIS-i sisestatud ja salvestatud, ilmub kandidaat automaatselt ka üleriigilisse nimekirja, kuid volitatud esindajal või esindaja töötajal tuleb märkida VIS-is kandidaadi järjekorranumber. Kui kõik järjekorranumbrid on sisestatud ja kontrollitud, on volitatud esindajatel võimalik üleriigiline nimekiri allkirjastada.

Volitatud esindajal tuleb VIS-is teha järgmised sammud:

- siseneda VIS-i <https://vis.valimised.ee/> (ID-kaardi või mobiil-ID-ga);
- kui esindajal on lisaks ka kandidaadi roll, siis valida endale esindaja roll;
- vaadata, et kõik kandideerimisavaldused on salvestatud ja allkirjastatud (kui mõni kandidaat ei allkirjasta avaldust VIS-is, tuleb tema allkirjaga (või digiallkirjaga) avaldus saata riigi valimisteenistusele);
- määrata kandidaatide järjekorranumbrid üleriigilises nimekirjas;
- allkirjastada kandidaatide üleriigiline nimekiri.

Volitatud esindaja valib oma töölaualt üleriigilise nimekirja tööloogu:

 Üleriigiline nimekiri

Nimekirjas: 8 Numbrita: 0

Sisene

Allkirjastamata

Kandidaate saab üleriigilises nimekirjas järjestada, kirjutades numbri kandidaadi nime ette või „lohistades“ kandidaatide nimesid. Sisestatud number salvestub automaatselt. Nende kandidaatide nimedel, kellel number puudub, on hall taust ja numbriga kandidaatide nimedel valge taust.

Üleriigiline nimekiri

Allkirjastamata

Ajalugu

Otsing

Jrk. number	Eesnimi	Perekonnanimi	Staat	Registreerimisnr.
=	Nr		Allkirjastatud	
=	Nr		Allkirjastatud	
=	Nr		Allkirjastatud	
=	Nr		Allkirjastatud	

Kui kõik kandidaadid on saanud üleriigilises nimekirjas järjekorranumbrid, tuleb andmed allkirjaga kinnitada. Kui mõnele kandidaadile on jäänud järjekorranumber märkimata, siis allkirjastamise nupp puudub.

Üleriigiline nimekiri

Allkirjastamata

Prindi nimekiri Ajalugu

Eesti Reformierakond

Otsing

Jrk. number	Eesnimi	Perekonnanimi	Staatuse	Registreerimisnr.
= 1	EVELLIINA-MARGARIITA	KUUSEOKS-KUUSEPUU	Allkirjastamata	
= 2	ROHELINE	TÄPP	Allkirjastamata	
= 3	SOFJA	SOOKAIL	Allkirjastatud	

Tagasi

Allkirjasta

Nii kandidaatide ringkonnanimekirjad kui ka kandidaatide üleriigilise nimekirja saab VIS-ist välja printida. Selleks tuleb nimekirja paremalt ülaservast valida „Ajalugu“, kus on näha kõik nimekirja allkirjastamised ja muutmised. Allkirjastatud versioonid saab digikonteineriga alla laadida.

Kandidaatide nimekirja staatuste ajalugu			
Staatuse	Tegevuse aeg	Teostanud isik	Fail
Allkirjastamata	10.03.2022 15:53:52		
Allkirjastatud	09.03.2022 11:45:27		Laadi alla
Allkirjastamata	02.03.2022 12:42:11		
Allkirjastatud	02.03.2022 12:38:40		Laadi alla
Allkirjastamata	02.03.2022 12:30:18		

1 - 5 / 5

Kuvan korraga 10

Sulge

Alla on võimalik laadida ka kogu kandideerimisdokumentide pakk. Selleks tuleb dokumendipaki staatuse juurest valida „Ajalugu“.

Kandideerimisdokumentide registreerimiseks esitamine

Esitamata

1

Allkirjastada ühe esindaja poolt

Tähtaeg:

Allkirjasta

Ajalugu

4.4. KANDIDAATIDE REGISTREERIMISE AVALDUS

Kandidaatide registreerimise avalduses annab erakond teada oma tahtest valimistel osaleda, esitades vastava avalduse lisas ülejäänud kandideerimisdokumendid. Kandidaatide registreerimise avaldusele kirjutab alla üks erakonna volitatud esindaja. Kandidaatide registreerimise avaldus tuleb esitada seaduses ettenähtud ajavahemikus s.o mandaatide jaotamisele järgnevast tööpäevast kuni 19. jaanuarini 2023 kell 18.00.

[Lisa 5. Kandidaatide registreerimise avalduse näidis](#)

4.4.1. KANDIDAATIDE REGISTREERIMISE AVALDUSE SISESTAMINE VIS-I

Volitatud esindajal tuleb VIS-is kandidaatide registreerimise avalduses märkida sooviavalduse lahter ja allkiri.

Seejärel saab esitada kandideerimisdokumendid:



The screenshot shows a web form titled "Kandideerimisdokumentide registreerimiseks esitamine". In the top right corner, there is a red button labeled "Esitamata" with a circular arrow icon. Below the title, there is a small circular icon with an 'i' and a red information icon followed by the text "Allkirjastada ühe esindaja poolt". Below this is a field labeled "Tähtaeg:" followed by a greyed-out input box. At the bottom left, there is a blue button labeled "Allkirjasta" which is circled in red. At the bottom right, there is a clock icon followed by the text "Ajalugu".

5. ÜSIKKANDIDAAT

Üsikkandidaat võib ennast registreerimiseks esitada ise või teeb seda lihtkirjaliku volikirja alusel mõni teine hääletamisõiguslik isik. Volikirjas peab olema volitatud isiku nimi, isikukood, aadress ja kontaktandmed.

Kandideerimisdokumendid saab üsikkandidaat esitada VIS-is, digikonteineris, paberil või nn segameetodiga. Kandideerimisdokumentide esitamise, üle andmise ja vastuvõtmise etapid ning dokumentide kontrollimise loogika on kirjeldatud antud juhendi peatükis 7.

[Lisa 2. Kandideerimisavalduse näidis](#)

[Lisa 6. Üsikkandidaadi registreerimise avalduse näidis](#)

[Lisa 7. Üsikkandidaadi esitamise volikirja näidis](#)

5.1. ÜSIKKANDIDAADI DOKUMENTIDE ESITAMINE VIS-IS

VIS-is tuleb täita kandideerimisavaldus ja üsikkandidaadi registreerimise avaldus ning need allkirjastada ja esitada.

Kandideerimisdokumentide esitamiseks tuleb VIS-is teha järgmised sammud:

- siseneda VIS-i <https://vis.valimised.ee/> (ID-kaardi või mobiil-ID-ga);
- valida käesolev valimissündmus (Riigikogu valimised 2023);
- valida endale õige roll;
- sisestada andmed kandideerimisavaldusele ja see allkirjastada;
- sisestada andmed registreerimisava avaldusele ja see allkirjastada;
- esitada kandideerimisdokumendid, kinnitades seda allkirjaga.

Pärast VIS-i sisenemist tuleb üsikkandidaadil valida endale roll „Olen kandidaat (kandidatuuri esitamine)” ja seejärel määratlada ennast üsikkandidaadina.


Soovin kandideerida:

Erakonnas	<input checked="" type="checkbox"/> Üsikkandidaadina
<div>Tagasi</div> <div>Edasi avaldust täitma</div>	

Kandideerimisavaldusel on isikukoodi alusel VIS-is automaatselt täidetud järgmised väljad: eesnimi, perekonnanimi, isikukood ja rahvastikuregistrijärgse elukoha aadress. Samuti on automaatselt täidetud avalduse saaja (riigi valimisteenistus) väli, kandideerimise viisi (üsikkandidaadina) tähistav väli ja erakondlik kuuluvus äriregistri andmete põhjal.

Ülejäänud andmete puhul on kohustuslik lisada valimisringkond, haridus, töökoht ja amet ning kontaktandmed vastavalt avalduses toodud väljadele ning nende juures olevatele juhistele ja valiku loeteludele.

Kandideerimise andmed

Valimisringkonna number* Vali... 
Kohustuslik

Nimekirj, kus kandideerin või üksikkandidaat* Üksikkandidaadina
Kohustuslik

Kandideerimisavaldusega kinnitab üksikkandidaat esitatud andmete õigsust ja oma tahtet kandideerida. Kandideerimisavalduse esitamiseks on see vaja allkirjastada. Kandideerimisavalduse väljade täitmisest on täpsemalt ka peatükis 4.1.1.

Tahteavaldus ja kinnitus

Avaldan soovi kandideerida toimuvatel Riigikogu valimistel ning kinnitan, et vastan Riigikogu valimise seaduses kandidaadile esitatud nõuetele.

Tagasi

Töölauale


Salvestan

Allkirjastan

Kui kandideerimisavaldus on täidetud ja allkirjastatud, ilmub ekraanile VIS-is rohelises kastis sõnum „Kandideerimisavaldus allkirjastatud“.

Üsikkandidaadi registreerimise avalduse vorm ilmub üksikkandidaadi töölauale pärast kandideerimisavalduse allkirjastamist. Üsikkandidaadi registreerimise avalduse esitamiseks tuleb vaid märkida soov enda registreerimiseks ja avaldus allkirjastada.

Kandidaatide registreerimise avaldus Allkirjastamata

 Allkirjastada ühe esindaja poolt

Tähtaeg:

☒ Palun registreerida üksikkandidaat toimuvateks Riigikogu valimisteks.

Allkirjasta

Kui üksikkandidaadi kandideerimisdokumendid on esitatud õigesti, annab VIS sellest märku rohelises kastis sõnumiga „Kandideerimisdokumendid esitatud“.

6. KAUTSJON

Erakond ja üksikkandidaat kannavad enne kandidaatide registreerimiseks esitamist Rahandusministeeriumi arvele kautsjonina summa, mille suurus on Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuutasu alammäär iga registreerimiseks esitatud isiku kohta. Enne kandideerimisdokumentide esitamist peavad erakond ja üksikkandidaat esitama riigi valimisteenistusele kautsjoni tasumist tõendava maksekorralduse koopia. Maksekorralduse koopia saab laadida ka VIS-i.

Vabariigi Valitsuse 9. detsembri 2021 töötasu alammäära kehtestamise määruse nr 116 kohaselt on kuutasu alammääraks valimiste väljakuulutamise aastal 654 eurot, seega on kautsjon iga kandidaadi kohta 654 eurot. Kui erakond esitab kõigis valimisringkondades maksimaalse lubatud arvu kandidaate (125), tuleb tasuda kautsjoni 81 750 eurot.

Kautsjon tuleb tasuda alljärgnevalt:

Makse saaja: Rahandusministeerium

Valida sobiv arvelduskonto:

EE891010220034796011 SEB Pank

EE777700771003813400 LHV Pank

EE932200221023778606 Swedbank


Viitenumber: **3100057934** (viitenumber on kohustuslik)

Selgitus: Riigi valimisteenistus, kautsjon ja kelle eest kautsjon tasutakse (s.t erakonna või üksikkandidaadi nimi).

Pärast valitud Riigikogu liikmete registreerimist makstakse erakonnale kautsjon tagasi, kui erakonna kandidaadid kogusid üleriigiliselt kokku vähemalt 5% häältest. Üksikkandidaadile makstakse kautsjon tagasi, kui kandidaat osutub valituks või saab valimisringkonnas hääli vähemalt poole lihtkvoodi ulatuses. Tagastamata kautsjon kantakse riigituludesse.

6.1. KAUTSJONI ANDMED VIS-IS

Kui erakonna volitatud esindajale on VIS-is ligipääs antud, on tal võimalik pärast kautsjoni maksmist vastav maksekorralduse koopia VIS-i kandideerimisdokumentide juurde üles laadida. Selleks tuleb liikuda esindaja (üksikkandidaadi korral kandidaadi) töölauale ja valida kautsjoni plokk.

 Kautsjonid

Maksmata: 0,00 € Makstud: 0,00 €

Sisene

Maksmata

Seejärel kuvatakse kaitsjoni üldandmed. Allkirjastatud kandidaatide all on märgitud ainult need kandidaadid, kes on ise VIS-is oma avalduse allkirjastanud. Kaitsjoni maksmist saab selles väljas aga märkida ka neile kandidaatidele, kellel on avaldus allkirjastamata (avaldus esitatakse riigi valimisteenistusele paberil või digiallkirjastatuna). Valides „Lisa uus makse“, saab sisestada kandidaatide arvu, kui paljude eest kaitsjon tasutakse.

Kaitsjoni tasumine

Maksmata

Kaitsjoni üldandmed

Kaitsjoni suurus	654,00 €
Allkirjastatud kandidaatide arv	0
Tasutud kandidaate	0
Tasutud kaitsjon (kinnitamisel)	0,00 €
Tasutud kaitsjon (kinnitatud)	0,00 €
Kokku kaitsjonid	0,00 €
Veel maksta	0,00 €

Maksete ajalugu

Kaitsjoni makseid ei leitud

Tagasi

Lisa uus makse

Kaitsjoni tasumist tõendav maksekorraldus tuleb vastavale väljale laadida. Maksta võib ka mitmes osas ja erinevatelt kontodelt. Kaitsjonite alla saab VIS-is üles laadida mitu maksekorraldust.

Määra summa

Tasumata kandidaate 1

Kautsjoni suurus 654,00 €

Veel maksta 654,00 €

Tasun kõik ☐

Kandidaatide arv

Tasutav summa

 €

Vali makseviis

Maksekorralduse fail



Lohistage fail siia
või
[valige fail](#)

Kautsjoni laekumise kinnitab riigi valimisteenistus, kes märgib kautsjoni VIS-is makstuks (staatus „Makstud“). Makstud kautsjon on dokumentide vastuvõtmise eelduseks.

7. KANDIDEERIMISDOKUMENTIDE ESITAMINE, ÜLEANDMINE JA VASTUVÕTMINE

Pärast seda kui erakonnad ja üksikkandidaadid on kõik kandideerimisdokumendid vormistanud ja allkirjastanud järgneb dokumentide esitamise, üleandmise ja vastuvõtmise etapp. Kandideerimisdokumente saab esitada:

- elektrooniliselt valimiste infosüsteemis VIS (<https://vis.valimised.ee/>);
- digikonteineris e-posti teel riigi valimisteenistusele (info@valimised.ee);
- paberil riigi valimisteenistuses kohapeal (Komandandi maja, Toompea 1, Tallinn).

Riigi valimisteenistus julgustab dokumentide esitamisel kasutama VIS-i, mis võimaldab säästa loodust ning toetab kandidaatide andmete automaatsete kontrollidega tagades koheselt dokumentide täpsema täitmise. VIS on seotud nii rahvastikuregistri kui äriregistriga.

Dokumente saab esitada aga ka niinimetatud segameetodil, mis tähendab, et osa neist võib olla koostatud ja esitatud VIS-is, osa esitatud paberil ja osa digikonteineris e-posti teel. Riigi valimisteenistus soovib dokumentide esitamisel eelistada võimalusel läbivalt ühte eelkirjeldatud meetodit, mis muudab dokumentidega tehtavad toimingud lihtsamalt jälgitavaks.

Kandideerimisdokumendid esitab riigi valimisteenistusele erakonna volitatud esindaja. Kui erakonnal on kaks volitatud esindajat, ei pea nad mõlemad dokumentide esitamisel osalema, kuid mõlemad volitatud esindajad peavad allkirjastama kandidaatide ringkonnanimikirjad ja kandidaatide üleriigilise nimekirja. Üsikkandidaadi kandideerimisdokumendid esitab VIS-is, e-posti teel või annab riigi valimisteenistuses üle üksikkandidaat või tema volitatud esindaja.

Volitatud esindaja peab paberil kandideerimisdokumentide üleandmisel esitama isikut tõendava dokumendi. Erakonna volitatud esindaja teatis või üksikkandidaadi volitatud esindaja volikiri tuleb esitada enne kandideerimisdokumentide esitamist. See tagab dokumentide VIS-i sisestamise võimaluse ning muudab täpseks riigi valimisteenistuse ja kandideerimisdokumentidega töö kontaktid, suhtluskanalid. Praktikas on erakonnad esitanud volitatud esindaja teatised esimesel võimalusel ning kandideerimisdokumendid hiljem. Kõik kandideerimisdokumendid tuleb esitada samaaegselt.

Kandideerimisdokumentide esitamise ja üleandmise etapi vahele jääb ajaline puhver, mille käigus riigi valimisteenistus teeb kandideerimisdokumentide esmase kontrolli.

Kandideerimisdokumentide esitamise ajahetkel tehtaval esmasel kontrollimisel võib näiteks selguda, et osa dokumente on puudu või allkirjastamata. Selliste kiiresti tuvastatavate vigade ilmnemisel tagastab riigi valimisteenistus dokumendid koheselt puuduste kõrvaldamiseks. Kui esmase kontrolli tulemusel ei tuvastata ilmseid vigu, siis loeb riigi valimisteenistus dokumendid üle antuks ja teavitab sellest esitamise hetkel kohapeal või e-posti teel volitatud esindajaid või üksikkandidaate.

Tüüpilised puudused, mis võidakse tuvastada dokumentide esitamisel:

- Üks või mitu kandideerimisdokumenti on puudu;
- Kandidaatide ringkonnanimikirjadel ja üleriigilisel nimekirjal on ainult ühe erakonna volitatud esindaja allkiri, kuigi erakonnal on kaks volitatud esindajat;
- Kandidaatide ringkonnanimikirjades ei ole samad kandidaadid, mis üleriigilises nimekirjas;
- Kautsjon ei ole makstud õigeaegselt ja õiges summas;
- Kandideerimisavaldusel puudub kandidaadi allkiri.

Kandideerimisdokumentide üleandmise ja vastuvõtmise vahele jääb täiendav ajaline puhver, mille käigus riigi valimisteenistus teeb kandideerimisdokumentide täieliku sisulise kontrolli.

Kandideerimisdokumentide sisulisel kontrollimisel kontrollitakse põhjalikult kõigis kandideerimisavaldustes esitatud andmeid sh kandideerimisõiguslikkust, kõigi esitatud andmete õigsust ja korrektsust. Lisaks kontrollitakse veelkord üle kõik erakonna ringkondade kandidaatide nimekirjad ja üleriigiline nimekiri. Selles etapis teeb riigi valimisteenistus erakondadele ja üksikkandidaatidele ettepanekuid kandideerimisdokumentides olevate vigade parandamiseks tuues välja selle, mis on konkreetsetes kandideerimisavaldustes puudu või ebatäpne või valesti. Dokumentide parandamise vajadusest antakse volitatud esindajatele või üksikkandidaatidele teada. Kui parandused on tehtud või dokumentides ei olnud vigu, siis loetakse kandideerimisdokumendid vastuvõetuks.

Tüüpilised puudused, mis võivad välja tulla kandideerimisdokumentide põhjalikul kontrollimisel:

- Kandideerimisavalduses puudub informatsioon kandidaadi erakondliku kuuluvuse kohta või on see märgitud valesti;
- Rahvastikuregistri järgne kandidaadi nimi on teistsugune kui kandideerimisavaldusel (kas kandidaadi nimi on näiteks kirjutatud valesti või on jäetud lisanimi kirjutamata);
- Märkimata on andmed hariduse kohta või töökoha ja ameti kohta.

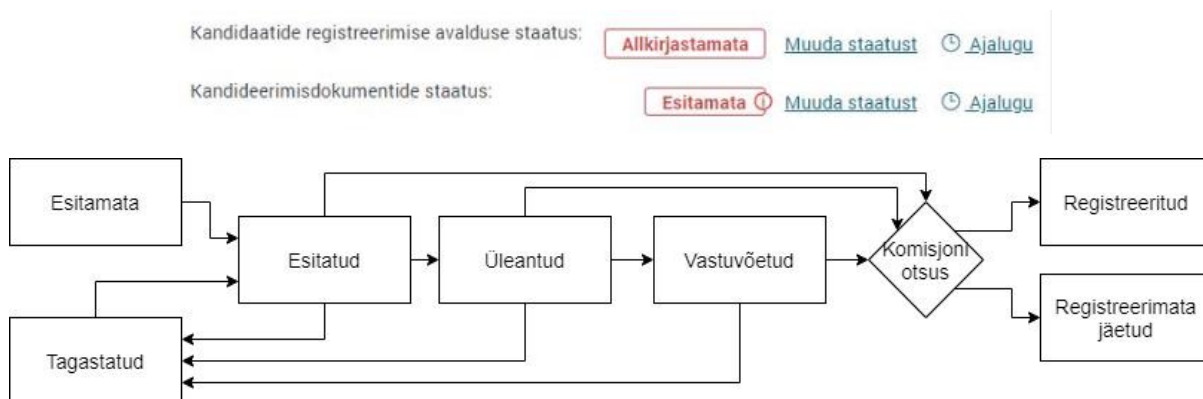
Riigi valimisteenistuse ülesanne on pidada kandidaatide registreerimise kohta arvestust. Kandidaatide registreerimisel tehakse märked dokumentide esitamise aja, üle võtmise ja vastuvõtmise aja kohta. Kandideerimisdokumentide vastuvõtmise kohta saadab riigi valimisteenistus volitatud esindajatele või üksikkandidaadile e-posti teel kinnituse.

Esitatud ja üle antud dokumente kontrollib riigi valimisteenistus, lähtudes juhendi lisast 8.

[Lisa 8. Kandideerimisdokumentide kontrollimise töövoog](#)

7.1. KANDIDEERIMISDOKUMENTIDE ESITAMINE, ÜLEANDMINE JA VASTUVÕTMINE VIS-IS

Dokumentide esitamise, üleandmise ja vastuvõtmise töövoog VIS-is on üles ehitatud sarnases loogikas, mis on dokumentide esitamisel e-posti teel ja paberil (joonis 1). Dokumentide esitamiseks VIS-is on oluline, et vajalikud dokumendid oleksid allkirjastatud ja kandideerimisdokumentide staatus on „Esitatud“.



Joonis 1: Kandideerimisdokumentide esitamise etapid ja staatused VIS-is

Kui dokumendid on esitatud VIS-is, liiguvad need pärast esmast kontrollimist staatusesse „Üleantud“ ja pärast järgmisi kontrole staatusesse „Vastuvõetud“. VIS-is saab kandideerimisavaldusel ilma dokumente tagasi võtmata muuta välja „Haridus“ ja „Töökoht ja amet“ ning andmeid jaotises „Kontaktandmed avalikustamiseks“. Pärast muudatuse tegemist VIS-is tuleb valida „Salvestan“.

Kui dokumendid on kontrollitud, järgneb Vabariigi Valimiskomisjoni otsus mõne kandidaadi registreerimata jätmise ja teiste kandidaatide registreerimise kohta ning kandideerimisdokumendid liiguvad staatusesse „Registreeritud“. Kui ei ole võimalik registreerida mõnda üksikkandidaati või ühtegi erakonna kandidaati siis liiguvad dokumendid staatusesse „Registreerimata jäetud“.

8. KANDIDEERIMISDOKUMENTIDE MUUTMINE JA PARANDAMINE

Kui riigi valimisteenistusele ei ole esitatud kõiki nõutavaid dokumente, esitatud dokumentides on vigu või neis on andmeid puudu, teeb valimisteenistus dokumentide esitajale ettepaneku esitada nõutavad dokumendid või puuduvad andmed või parandada vead. Volitatud esindaja parandab vea(d) esimesel võimalusel.

Kui erakond või üksikkandidaat on dokumendid juba esitanud ja soovib seejärel kandidaatide registreerimise dokumentides teha muudatusi (kandidaati välja jätta, muuta kandidaatide järjekorda nimekirjas, kandidaate lisada vms), tagastab riigi valimisteenistus kõik esitatud dokumendid. Muutmise tegemise soovi saab esitada VIS-is, e-posti teel (info@valimised.ee) või esitada riigi valimisteenistusele paberil (Komandandi maja, Toompea 1, Tallinn). Dokumentide uuesti esitamisel loetakse dokumendid esmakordselt esitatuks.

Erakonna nimekirjas kandideeriv isik või üksikkandidaat võib enne kandidaatide registreerimist kandideerimisest loobuda. Selleks peab kandidaat tegema vastava toimingu VIS-is, edastama e-posti teel elektrooniliselt allkirjastatud avalduse digikonteineris (info@valimised.ee) või esitama isikliku avalduse paberil riigi valimisteenistusele (Komandandi maja, Toompea 1, Tallinn). Riigi valimisteenistus tagastab kandideerimisavalduse kandidaadile ja teavitab sellest erakonna või üksikkandidaadi volitatud esindajaid e-posti teel. Sellisel juhul erakond kandidaatide registreerimise dokumente uuesti esitama ei pea.

Kui registreerimiseks esitamise viimasel päeval esitatakse dokumendid, milles on vigu ja mida ei saa parandada enne kella 18.00, võetakse dokumendid 19. jaanuaril vastu. Vead peab erakond või üksikkandidaat parandama hiljemalt 21. jaanuaril 2023 kell 18.00. Dokumentide vastuvõtmisel leitud puudused loetleb riigi valimisteenistus ja teavitab nendest volitatud esindajaid või üksikkandidaate.

8.1. VIS-IS ESITATUD DOKUMENTIDE MUUTMINE JA PARANDAMINE

VIS-is esitatud kandideerimisdokumentides muudatuste tegemiseks tuleb kogu dokumendipakk esmalt tagasi võtta, vajutades nuppu „Võta tagasi“, ja seejärel teha vajalikud muudatused. Dokumentide paketi staatus VIS-is muutub, pärast dokumentide tagasi võtmist, aga varem sisestatud andmed ei kustu ehk kõiki lahtreid VIS-is ei pea hakkama täitma otsast peale.

Kandideerimisdokumentide registreerimiseks esitamine

Esitatud

Tähtaeg:

Võta tagasi

Ajalugu

Pärast VIS-is sisestatud andmetes muudatuste tegemist tuleb dokumendid uuesti allkirjastada ja esitada. Kui parandada soovitakse kandideerimisavaldust, tuleb avaldusel üleval paremal valida „Tegevused“ ja sealt „Parandan kandideerimisavaldust“. Pärast paranduse tegemist tuleb avaldus volitatud esindajal salvestada või kandidaadil uuesti allkirjastada ja dokumendid uuesti esitada. Kandideerimisavaldusel saab ilma dokumente tagasi võtmata muuta välju „Haridus“ ja „Töökoht ja amet“ ning andmeid jaotises „Kontaktandmed avalikustamiseks“. Pärast muudatuse tegemist tuleb valida „Salvestan“.

Kandideerimisdokumendid võib volitatud esindajale või üksikkandidaadile tagastada ka riigi valimisteenistus juhul, kui dokumentides esineb vigu, mida pole võimalik koheselt parandada, või kui volitatud esindaja või üksikkandidaat avaldab soovi dokumente muuta. Sellisel juhul on dokumentide staatus samuti „Tagastatud“ ja selle kohta tuleb volitatud esindajale või üksikkandidaadile VIS-i teade.

Kandideerimisdokumentide staatus:

Tagastatud

Kandidaadid

Allkirjastamata: 0 Allkirjastatud: 7 Tagastatud: 1

Sisene

Ringkondade nimekiri

Allkirjastamata

Nimekirjas: 7 Numbrita: 0

Sisene

Üleriigiline nimekiri

Allkirjastamata

Nimekirjas: 7 Numbrita: 0

Sisene

Kautsjonid

Makstud

Maksmata: 0,00 € Makstud:

Sisene

Kandidaatide registreerimise avaldus

Allkirjastatud

Allkirjastatud:

Ajalugu

Kandideerimisdokumentide registreerimiseks esitamine

Tagastatud

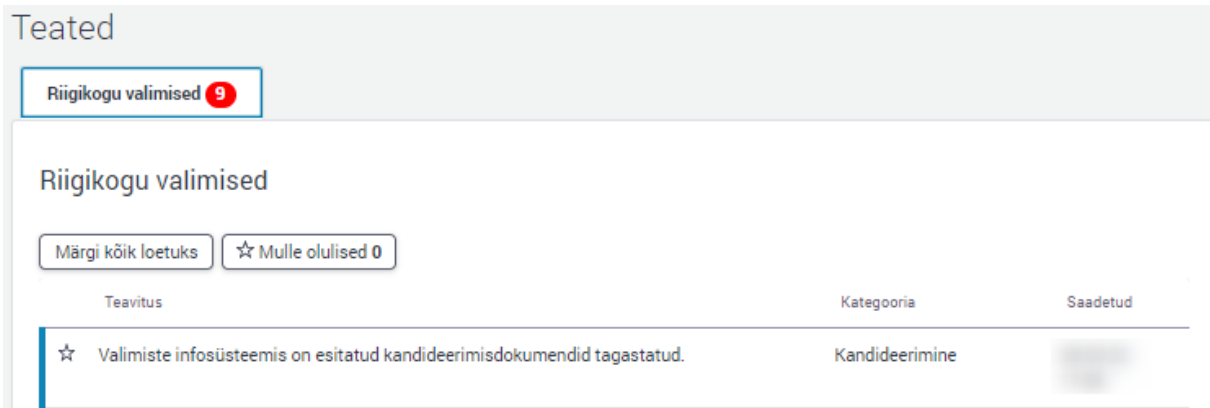
Allkirjastada ühe esindaja poolt

Tähtaeg:

Allkirjasta

Ajalugu

32



Kandidaatide registreerimise avaldus – juhul, kui see on korra juba allkirjastatud – jääb ka tagastatud dokumentide puhul staatusesse „Allkirjastatud“.

Dokumente saab VIS-is tagasi võtta kuni kandidaatide registreerimiseks esitamise lõpuni (19. jaanuarini 2023). Sel juhul on VIS-is dokumentide staatus „Tagastatud“. Kui parandus on tehtud, tuleb dokumendid uuesti esitada.

19. jaanuarist 2023 alates ei ole võimalik VIS-is kandideerimisdokumentide muutmine ja parandamine muul viisil, kui ainult riigi valimisteenistuse enda poolt. Vajalikud parandused ja muudatused teeb VIS-is alates 19. jaanuarist 2023 riigi valimisteenistus kas volitatud esindaja taotluse alusel või valimisteenistuse enda ettepanekute alusel pärast nende kinnitamist volitatud esindaja poolt.

8.2. ALLKIRJASTATUD DIGIKONTEINERIS SAADETUD JA PABERIL ESITATUD DOKUMENTIDE

MUUTMINE NING PARANDAMINE

Kui kandideerimisdokumendid on esitatud paberil, tuleb volitatud esindajal veada riigi valimisteenistuses kohapeal parandada või muudatused kohapeal sisse viia. Volitatud esindaja teeb parandused ja muudatused otse dokumendile. Kandidaat kandideerimisavaldust uuesti allkirjastama ei pea. Riigi valimisteenistus eeldab, et volitatud esindajad on kõik muudatused ja parandused kooskõlastanud kandidaatidega omavahelises suhtlemises ja läbi volitatud esindajate on muudatustel ning parandustel kandidaatide heakskiit. Digitaalselt allkirjastatud dokumendid tuleb pärast muutmist volitatud esindaja poolt uuesti digiallkirjastada ning edastada riigi valimisteenistusele e-posti teel. Digiallkirjastatud kandideerimisdokumentides tehtud muudatuste puhul aktsepteeritakse volitatud esindaja digiallkirja. Kõik digitaalselt e-posti teel saadetud ja paberil toodud dokumendid kannab riigi valimisteenistus ise VIS-i, sealhulgas ka e-posti teel ning paberil tehtud muudatused.

8.3. SEGAMEETODIL ESITATUD DOKUMENTIDE MUUTMINE JA PARANDAMINE

Segameetodil esitatud dokumentide muutmiseks ja parandamiseks on kaks moodust. Üks võimalus on töötada dokumentidega mitmes osas, kombineerides suhtlust riigi valimisteenistusega tehes muudatusi ja parandusi paralleelselt nii VIS-is, kui e-posti teel kui paberil (vt peatükid 8.1 ja 8.2).

Teine, ökonoomsem viis, on pärast kõigi kandideerimisavalduste sisestamist VIS-i (kas volitatud esindaja enda või riigi valimisteenistuse poolt) jätkata dokumentide muutmist ja parandamist vaid VIS-i põhiselt. Riigi valimisteenistus soovib siin lahendusena liikuda töötama VIS-i, mis muudab kandideerimisdokumentidega tehtavad toimingud lihtsamalt jälgitavaks.

Näiteks juhul, kui erakond on koondanud kandideerimisavaldused nii VIS-is, digitaalselt allkirjastatult digikonteinerites või paberil allkirjastatult on võimalik dokumendid enne nende esitamist volitatud

esindajal endal sisestada VIS-is. Kõik need kandideerimisavaldused, mis on VIS-is allkirjastamata (digikonteineris, paberil) edastatakse sellisel juhul riigi valimisteenistusele e-posti teel või paberil ning pärast dokumentide kontrollimist märgib riigi valimisteenistus need VIS-is allkirjastatuks. Kui sellisel viisil on suhtlus riigi valimisteenistusega toimunud, saab volitatud esindaja dokumendid VIS-is riigi valimisteenistusele esitada.

Kui volitatud esindaja teeb juba digitaalselt või paberil allkirjastatud dokumentides nende VIS-i sisestamisel parandused või muudatused ära, siis asendab e-posti teel või kohapeal tehtud parandusi see, kui volitatud esindaja on teinud oma parandused kandidaate VIS-i sisestades. Sellisel juhul tuleb riigi valimisteenistust kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (näiteks e-kirjaga) informeerida, millistest andmetest juhinduda. Ehk, kui volitatud esindaja teatab e-posti teel, et ta on muudatused ja parandused teinud juba VIS-is, siis lähtutakse VIS-is olevatest andmetest.

9. KANDIDAATIDE REGISTREERIMINE

Kandidaadid registreeritakse Vabariigi Valimiskomisjoni koosolekul (hiljemalt 24. jaanuaril 2023) kolmes etapis. Koosolek on avalik ja selle toimumise aeg avalikustatakse valimiste veebilehel <https://www.valimised.ee/>.

Kõigepealt toimub kandidaatide registreerimine, see tähendab, et vaadatakse läbi esitatud kandideerimisdokumendid. Seejärel tehakse otsustus (kuid ei vormistata otsust) kandidaatide registreerimise kohta. Kui mõni kandidaat tuleb jätta registreerimata, võetakse tema registreerimata jätmise kohta vastu eraldi otsus. Seejärel viiakse samal koosolekul läbi liisuheitmise, mille alusel määratakse erakondade ning üksikkandidaatide järjekord valimisringkonna kandidaatide koondnimekirjas ja antakse kandidaatidele registreerimisnumbrid. Lõpuks vormistatakse Vabariigi Valimiskomisjoni otsus kandidaatide registreerimise kohta.

Kandidaadi registreerimata jätmise kohta peab Vabariigi Valimiskomisjon vastu võtma põhistatud otsuse.

Riigi valimisteenistus jälgib, et erakondade ja üksikkandidaatide esitatud kandideerimisdokumendid on jõudnud enne liisuheitmist VIS-is staatusesse „Registreeritud“.

9.1. LIISUHEITMISE KORRALDUS

Pärast kandideerimisdokumentide läbivaatamist antakse kandidaatidele liisuheitmise tulemuste alusel registreerimisnumbrid.

Liisuheitmise ajast ja kohast teavitatakse erakondade volitatud esindajaid ning üksikkandidaate või nende volitatud esindajaid. Volitatud esindajal ja üksikkandidaadil on õigus viibida liisuheitmise juures.

Liisku heidetakse erakondade vahel ja seejärel eraldi üksikkandidaatide vahel.

Enne liisuheitmist tutvustab Vabariigi Valimiskomisjoni esimees liisuheitmise korda. Liisuheitmise toimub sedelitega, millele on kantud erakondade (või üksikkandidaatide) nimed. Sedelid pannakse ühesugustesse märgistamata ümbrikutesse ja segatakse.

Liisutõmbajaks on Vabariigi Valimiskomisjoni määratud valimiskomisjoni liige, kes ei või olla valimiskomisjoni esimees. Ümbrike ettevalmistamise ja segamise ajal ei või liisutõmbaja ruumis viibida.

Liisutõmbaja võtab ümbrike seast ühe ümbriku, avab selle ja loeb ette sedelil oleva erakonna (või üksikkandidaadi) nime. Sedelit näidatakse ka kohalviibijatele.

Liisuheitmise tulemusel määratakse erakondade järjekord ja üksikkandidaatide järjekord.

9.2. KANDIDAATIDELE REGISTREERIMISNUMBRITE ANDMINE

Registreerimisnumbrid algavad 101-st ja need antakse kandidaatidele erakondade nimekirjade kaupa ning seejärel üksikkandidaatidele.

Registreerimisnumbrid antakse kandidaatidele liisuheitmise tulemusena selgunud järjekorras. Esimesena saab registreerimisnumbrid selle erakonna nimekirja, kellele liisk esimesena langes.

Üksikkandidaatidele antakse registreerimisnumbrid pärast erakondade kandidaatidele numbrite andmist. Üksikkandidaadid ei moodusta eraldi üksikkandidaatide nimekirja, vaid osalevad valimistel igaüks individuaalselt.

Kandidaatide registreerimisnumber märgitakse Vabariigi Valimiskomisjoni kandidaatide registreerimise otsuses, mis avaldatakse Riigi Teatajas ja valimiste veebilehel www.valimised.ee.

Vabariigi Valimiskomisjon teavitab erakondi ja üksikkandidaate tehtud otsustest. Erakonnad, kes on esitanud kandideerimisdokumendid VIS-is, saavad pärast seda, kui registreerimisnumbrid on kontrollitud ja kinnitatud, teavituse ka VIS-is.

Valimised

Teated

Riigikogu valimised 6

Riigikogu valimised

Märgi kõik loetuks ☆ Mulle olulised 0

Teavitus	Kategooria	Saadetud
☆ Kandidaadi [redacted] registreerimisnumber on 121.	Kandideerimine	[blurred]

Erakonna volitatud esindaja saab VIS-ist lõplikud kandidaatide nimekirjad vajaduse korral välja printida.

10. MUUDATUSED KANDIDAATIDE NIMEKIRJADES

Ka pärast kandidaatide registreerimise otsuse vastuvõtmist on võimalik kandidaatide nimekirjades muudatusi teha.

Kandidaadil on õigus kolme päeva jooksul pärast registreerimist kandideerimisest kirjaliku avalduse alusel loobuda. Samuti tühistatakse kandidaadi registreerimine tema surma korral või juhul, kui leiab tõendamist asjaolu, et isik ei ole kandideerimisõiguslik. Kandidaadi registreerimine või registreerimata jätmine võidakse tühistada ka Vabariigi Valimiskomisjoni otsusega.

Kandidaatide registreerimise otsuse tühistamisest teatud kandidaadi osas teavitatakse viivitamata kandidaati ja volitatud esindajaid, kellel on õigus otsuse kättesaamisest arvates vaidlustada otsust Vabariigi Valimiskomisjoni kaudu Riigikohtus kolme päeva jooksul.

Kandidaatide registreerimise otsust saab muuta hiljemalt 13 päeva enne valimispäeva (20. veebruar 2023). Pärast 20. veebruari 2023 kandidaatide nimekirjades enam muudatusi teha ei saa.

Kui registreerimisotsuse muutmisel tuleb kandidaadi nimi kandidaatide nimekirjast kustutada, ei muudeta kandidaatide numeratsiooni, see tähendab, et teistele kandidaatidele antud registreerimisnumbrid jäävad samaks.

Kui kandideerimisavaldus on esitatud VIS-is, siis toimub ka selle tagastamine VIS-is. Tagastatud avaldusele jääb VIS-is staatuseks „Tagastatud“. Kandideerimisavalduse tagastamise teade edastatakse VIS-is automaatselt volitatud esindajatele.

10.1. KANDIDEERIMISANDMETE AVALDAMINE VEEBILEHEL WWW.VALIMISED.EE

Riigikogu valimise seaduse järgi avaldatakse valimiste veebilehel www.valimised.ee kandidaadi kohta andmed, mida kandidaat ise on oma kandideerimisavaldusel esitanud ja allkirjaga kinnitanud. Muu hulgas avaldatakse ka kontaktandmed, haridus ning töökoht ja amet. Seadus ei sätesta, millise aja vältel peavad nimetatud andmed avalikud olema, aga riigi valimisteenistuse eelduse kohaselt minimaalsuse põhimõttest lähtudes nii kaua, kui avalikkusel on nende andmete vastu põhjendatud huvi.

Senine praktika näitab, et pool aastat pärast valimistulemuste väljakuulutamist huvi kandidaatide andmete vastu väheneb. Seetõttu eemaldab riigi valimisteenistus kandidaatide andmed valimiste veebilehelt pool aastat pärast valimisi. Kandideerimise fakt kui selline on alaline avalik teave.

Kandideerimisavalduse parandamise ja tagasivõtmise tingimused ning periood, millal seda täpselt teha saab, on sätestatud Riigikogu valimise seaduses. Seega kui tähtaeg on möödunud, aga isikuandmed on muutunud, siis need andmed jäävad selliseks ja väljendavadki selgelt ühel konkreetisel valimisel kandideerimisel kandidaadi isikuandmete seisu selle kandidatuuri hetkel.

LISA 1. VOLITATUD ESINDAJA TEATISE NÄIDIS

Riigikogu valimised 2023

Valimispäev: 5. märts 2023

Teatis erakonna esindamiseks kandidaatide registreerimiseks esitamisel¹

Riigi valimisteenistus
Volituse andmise kuupäev

Volitaja andmed (erakonna põhikirja kohaselt erakonda esindama õigustatud isik).

Erakonna nimi ja registrikood	
Ees- ja perekonnanimi	Isikukood

Volitav isik (erakond võib volitada ennast esindama kuni kaks isikut).

Ees- ja perekonnanimi	Isikukood
Postiaadress	
E-posti aadress	Telefoninumber

¹ Eelista teatise esitamist digitaalselt valimiste infosüsteemis <https://vis.valimised.ee/>. Dokumentide täitmiseks avatakse infosüsteem järgmisel tööpäeval pärast mandaatide jaotamisest.

Ees- ja perekonnanimi	Isikukood
Postiaadress	
E-posti aadress	Telefoninumber

Volitaval on õigus esindada erakonda kõikides 2023. aastal toimuvates Riigikogu valimiste seaduses ette nähtud toimingutes. Volitus on kehtiv alates volituse andmise kuupäevast. Volitus on antud edasivolitamise õigusega.

Volitaja nimi

(allkirjastatud digitaalselt)

Riigikogu valimised 2023

Valimispäev: 5. märts 2023

Kandideerimisavaldus²

① Valimistel avalikustatakse: nimekiri, kus kandideeritakse, või üksikkandidaat, kandidaadi ees- ja perekonnanimi, sünniaeg, erakondlik kuuluvus, haridus, töökoht ja amet ning avalikustamiseks esitatud kontaktid.³

1. Saaja

Riigi valimisteenistus

2. Kandideerimise andmed

Valimisringkonna number	
Nimekiri, kus kandideerin (märgi valik ja kirjuta erakonna nimi), või üksikkandidaat (märgi valik)	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> Üksikkandidaat

3. Avalikud kandidaadi andmed

Ees- ja perekonnanimi, sünniaeg	
Erakondlik kuuluvus	
Haridus (märgi üks valik)	
<input type="checkbox"/> Põhihariduseta	<input type="checkbox"/> Keskharidus (sh keskeriharidus)
<input type="checkbox"/> Põhiharidus	<input type="checkbox"/> Kõrgharidus
Töökoht ja amet (mõlemad on kohustuslikud). Töökohta puudumisel kirjutada „Puudub“ või oma sotsiaalne seisund (nt töötu, töötotsija, kodune, pensionär, (üli)õpilane).	

4. Mitteavalikud kandidaadi andmed

² Eelista avalduse esitamist digitaalselt valimiste infosüsteemis <https://vis.valimised.ee/>. Dokumentide täitmiseks avatakse infosüsteem järgmisel tööpäeval pärast mandaatide jaotamisest.

³ Täpsem teave andmete töötlemise kohta on leitav riigi valimisteenistuse andmekaitsetingimustest, mis asub veebilehel <https://www.valimised.ee/>. Küsimuste korral pöörduda andmekaitse@riigikogu.ee.

Isikukood	
Elukoha aadress	

5. Kontaktandmed korraldajale

- ① E-posti aadressi lisamine on kasulik, sest nii saab kandidaadile saata olulisi teavitusi ja meeldetuletusi. Neid kontaktandmeid ei avalikustata.
- ① Üks järgmistest väljadest on kohustuslik. Teavituste tellimiseks tuleb sisestada e-posti aadress.

E-posti aadress		
Teavitused e-posti aadressile	<input type="checkbox"/> Jah	<input type="checkbox"/> Ei
Telefoninumber		

6. Kontaktandmed avalikustamiseks⁴

- ① Üks järgmistest väljadest on kohustuslik

E-posti aadress	
Telefoninumber	
Postiaadress	

- ① Kõik järgmised väljad on valikulised⁵

Facebooki aadress	
Twitteri kasutajanimi	

7. Tahteavaldus ja kinnitus

Avaldan soovi kandideerida 5. märtsil 2023. aastal toimuvatel Riigikogu valimistel ning kinnitan, et vastan Riigikogu valimise seaduses kandidaadile esitatud nõuetele.

Kuupäev	
Allkiri	

⁴ Täpsem teave riigi valimisteenistuse andmekaitsetingimustest, mis on leitav <https://www.valimised.ee/>.

⁵ Andmed kogutakse nõusoleku alusel. Nõusoleku tagasivõtmisel andmed kustutatakse.

LISA 3. KANDIDAATIDE RINGKONNANIMEKIRJA NÄIDIS

Riigikogu valimised 2023

Valimispäev: 5. märts 2023

Kandidaatide ringkonnanimekiri⁶

I SAAJA	
Riigi valimisteenistus	

II ANDMED	
Valimispäev	
5. märts 2023	
Valimisringkonna number	
Erakonna nimi	
Jrk nr	Kandidaadi ees- ja perekonnanimi
1.	
2.	
3.	

III ALLKIRI	
Kuupäev	
Erakonna kõigi volitatud esindajate nimed ja allkirjad	

⁶ Eelista dokumendi esitamist digitaalselt valimiste infosüsteemis <https://vis.valimised.ee/>. Dokumentide täitmiseks avatakse infosüsteem järgmisel tööpäeval pärast mandaatide jaotamisest.

LISA 4. KANDIDAATIDE ÜLERIIGILISE NIMEKIRJA NÄIDIS

Riigikogu valimised 2023

Valimispäev: 5. märts 2023

Kandidaatide üleriigiline nimekiri⁷

I SAAJA	
Riigi valimisteenistus	

II ANDMED	
Valimispäev	
5. märts 2023	
Erakonna nimi	
Jrk nr	Kandidaadi ees- ja perekonnanimi
1.	
2.	
3.	

III ALLKIRI	
Kuupäev	
Erakonna kõigi volitatud esindajate nimed ja allkirjad	

⁷ Eelista dokumendi esitamist digitaalselt valimiste infosüsteemis <https://vis.valimised.ee/>. Dokumentide täitmiseks avatakse infosüsteem järgmisel tööpäeval pärast mandaatide jaotamisest.

Riigikogu valimised 2023

Valimispäev: 5. märts 2023

Kandidaatide registreerimise avaldus⁸

1. Saaja

Riigi valimisteenistus

Palun registreerida kandidaadid Riigikogu valimisteks.

2. Erakond

Avaldusele on lisatud:

- 1) iga kandidaadi kohta kandideerimisavaldus;
- 2) kandidaatide ringkonnanimekirjad;
- 3) kandidaatide üleriigiline nimekiri.

Kuupäev ja erakonna ühe volitatud esindaja nimi

(allkirjastatud digitaalselt)

⁸ Eelista dokumendi esitamist digitaalselt valimiste infosüsteemis <https://vis.valimised.ee/>. Dokumentide täitmiseks avatakse infosüsteem järgmisel tööpäeval pärast mandaatide jaotamisest.

Riigikogu valimised 2023

Valimispäev: 5. märts 2023

Üsikkandidaadi registreerimise avaldus⁹

I ANDMED
Üsikkandidaadi ees- ja perekonnanimi

Avaldusele on lisatud kandideerimisavaldus.

II VOLITATUD ESINDAJA (TÄIDETAKSE, KUI VOLIKIRJA ALUSEL ESITAB REGISTREERIMISAVALDUSE TEINE ISIK)
Ees- ja perekonnanimi
Isikukood
Postiaadress
Telefoninumber
E-posti aadress

IV ALLKIRI
Kuupäev
Allkiri

⁹ Eelista avalduse esitamist digitaalselt valimiste infosüsteemis <https://vis.valimised.ee/>. Dokumentide täitmiseks avatakse infosüsteem järgmisel tööpäeval pärast mandaatide jaotamisest.

Riigikogu valimised 2023

Valimispäev: 5. märts 2023

Üsikkandidaadi esitamise volikiri¹⁰

Riigi valimisteenistus
Volituse andmise kuupäev

Volitaja andmed

Ees- ja perekonnanimi	Isikukood
-----------------------	-----------

Volitav isik

Ees- ja perekonnanimi	Isikukood
Postiaadress	
E-posti aadress	Telefoninumber

Volitaval on õigus esindada üsikkandidaati kõikides 2023. aastal toimuvates Riigikogu valimiste seaduses ette nähtud toimingutes. Volitus on kehtiv alates volituse andmise kuupäevast. Volitus on antud edasivolitamise õigusega.

Volitaja nimi

(allkirjastatud digitaalselt)

¹⁰ Eelista dokumendi esitamist digitaalselt valimiste infosüsteemis <https://vis.valimised.ee/>. Dokumentide täitmiseks avatakse infosüsteem järgmisel tööpäeval pärast mandaatide jaotamisest.

LISA 8. KANDIDEERIMISDOKUMENTIDE KONTROLLIMISE TÖÖVOOG

Esmase kontrolli teeb dokumentide vastuvõtja.

1. Volitatud esindaja(te) isiku kontroll.

2. Volitatud esindajate teatise kontroll (nimed, isikukoodid, aadressid, sidevahendid).

3. Teatisele allakirjutanute kontroll (erakonna esindamise õigus äriregistri väljatrüki alusel).

4. Kautsjoni tasumise kontroll (maksedokumentide lisaks vajaduse korral väljavõtte riigikassa laekumisest). Erakonna kandidaatide maksimaalne kautsjon on $125 \times 654 = 81\,750$ eurot.

5. Kõigi kandideerimisdokumentide olemasolu kontroll:

5.1. kandidaatide registreerimise avaldus;

5.2. kandidaatide ringkonnanimedikirja (-nimekirjad);

5.3. kandidaatide üleriigiline nimekirja;

5.4. kandideerimisavaldus iga kandidaadi kohta.

6. Dokumentide vormistuse kontroll:

6.1. Kas kõigi kandidaatide ringkonnanimedikirjas olevate isikute kohta on kandideerimisavaldus.

6.2. Kas kandidaatide nimed on samad ringkonnanimedikirjas, üleriigilises nimekirjas ja kandideerimisavalduses.

6.3. Kas esitatud dokumendid sisaldavad nõutud andmeid.

6.3.1. Kas kandideerimisavalduses on kohustuslikud andmed täidetud (ka valimisringkonna number ja allkiri), muu hulgas kas vähemalt üks kontaktandmete väli on täidetud.

6.3.2. Kas vabatekstina täidetud väljad (töökoht ja amet) on arusaadavad.

6.4. Allkirjad (kandidaatide nimekirjadel peavad olema kõikide volitatud esindajate allkirjad).

6.5. Kuupäevad.

7. Kandidaatide nimekirjade kontroll:

7.1. Kas ringkonnanimedikirjades esitatud kandidaatide arv ei ole suurem mandaatide jaotamise otsuses sätestatust (mandaatide arv +2).

7.2. Kas ringkonnanimedikirjades esitatud kandidaatide arv võrdub üleriigilises nimekirjas esitatud kandidaatide arvuga.

Teise (sisulise) kontrolli teeb dokumentide vastuvõtja VIS-i abil.

8. Andmete sisestamine VIS-i ja kontroll VIS-i vahendusel:

8.1. Kandidaadi erakondlik kuuluvus.

8.2. Kandidaadi nime õigekiri.

8.3. Vanus.

8.4. Rahvastikuregistrijärgse elukoha kontroll.

8.5. Kodakondsus.

8.6. Topelt kandideerimise kontroll (isik ei kandideeri mõne teise erakonna nimekirjas või mõnes teises ringkonnas).

8.7. Kas kandidaat ei ole valimiste korraldaja ega häältelugemiskomisjoni liige.

8.8. Kas kandideerija ei ole kohtu poolt süüdi mõistetud ja ei kanna karistust kinnipidamiskohas.

8.9. Tegevväelase kontroll.